

Motion

1982/83:790

Karl Boo och Gunnar Björk i Gävle Statligt stöd till miljöorganisationer

I Sverige har miljörelsen under 1960- och 1970-talet utvecklats till en folkrörelse som samlat många människor i sin verksamhet. Genom obyråkratiska och okonventionella sätt att arbeta i t. ex. byalag och aktionsgrupper har miljörelsen nått grupper av människor som tidigare inte engagerats i folkrörelsearbete.

Miljörelsen är en av de nya folkrörelserna. Andra exempel på nya rörelser är invandrar-, pensionärs- och handikapporganisationerna. Karaktäristiskt för dessa folkrörelser är att de bildats eller kommit i blickpunkten utifrån nya behov och förutsättningar som uppstått till följd av samhällsutvecklingen under de senaste årtiondena. Vissa av dessa organisationer har ett relativt smalt verksamhetsområde jämfört med de äldre folkrörelserna.

Statligt stöd till miljöorganisationerna – En uppföljning av 1976–1982 års regeringsarbete med folkrörelsefrågorna

I regeringsarbetet under perioden 1976–1982 intog folkrörelsefrågorna en central roll. Inom kommundepartementet, som hade samordningsansvaret för folkrörelsefrågorna, pågick under denna period ett översynsarbete kring folkrörelsernas framtida arbetsförutsättningar. En referensgrupp bestående av ett 40-tal företrädare för de större organisationerna deltog aktivt i detta arbete.

De s. k. "nya" folkrörelsernas betydelse för samhällsutvecklingen utgjorde en viktig del i detta arbete:

På initiativ av den dåvarande regeringen förordnades 1977 en särskild utredningsman till att göra en översyn av statens stöd till folkrörelserna. I denna utredning ingick också en översyn av anslagen till miljöorganisationerna. 1979 avlämnade utredningsmannen betänkandet Bidrag till folkrörelser (SOU 1979:60) där han föreslog att ett generellt statligt stöd till miljöorganisationerna skulle inrättas. Samma utredningsman fick detta år i uppdrag att utreda hur ett statligt stöd till kvinnoorganisationerna kunde konstrueras. Utredaren avlämnade 1980 betänkandet SOU 1980:44 Bidrag till kvinnoorganisationerna. I utredningen föreslogs ett statligt stöd till kvinnoorganisationerna. *I likhet med miljöorganisationerna tillhörde kvinnoorganisationerna en folkrörelsegrupp som stod utanför möjligheterna att få generella, återkommande statliga bidrag, samtidigt som man attraherade allt*

fler människor att delta i sin verksamhet. Aktivitetsutvecklingen i de s. k. "nya" folkrörelserna befästes i en av kommundepartementet publicerad rapport 1981 Folkrörelserna och demokratin. Rapporten visade att de nya folkrörelserna har höga siffror för medlemmarnas aktivitet i förhållande till andra typer av folkrörelser. Bl. a. gällde detta miljögrupper i olika former. Som en följd av detta inbjöds miljörelsen att ingå i kommundepartementets referensgrupp för folkrörelsefrågor under 1981. Samma år publicerade kommundepartementet rapporten I morgon Kooperation – ett folkrörelsealternativ. I denna redovisas bl. a. hur olika grupper inom miljörelsen varit initiativtagare till verksamhet i "nya kooperativa former".

Under våren 1982 lämnade regeringen en proposition till riksdagen om stöd till kvinnoorganisationernas centrala verksamhet. Riksdagen beslutade att bifalla propositionen. Samtidigt beredde regeringen en proposition om statligt stöd till miljöorganisationerna. Denna proposition skulle avlämnas efter propositionen om bidrag till kvinnoorganisationerna och som ett led i utbyggnaden av stödet till nya folkrörelser.

Varför miljörelser?

Priset för en snabb ekonomisk tillväxt och materiell standardstegring har, anser många, visat sig ha bl. a. stora negativa miljöeffekter, ökat resursslöseri och försämrade naturliga funktioner i det ekologiska systemet m. m.

Det är mot denna bakgrund man kan se utvecklingen av människornas ökade miljöengagemang under 1960- och 1970-talet. Många började att söka efter alternativ till den pågående samhällsutvecklingen. Miljörelsens framväxt skall ses i detta sammanhang. Man sökte efter alternativ inom olika samhällsområden. Utifrån detta växte det under 1970-talet fram en lång rad av aktionsgrupper som arbetade utanför de traditionella kanalerna för opinionsbildning. Det var dessa grupper som utgjorde grunden för den nya miljörelsen.

Tidigare hade naturvårdsrörelserna haft en avgränsad målsättning att främja naturens skydd och vård. Genom debatten under 1960- och 1970-talet breddades och fördjupades miljörelsernas målsättning till att offensivt sprida kunskap och opinion när naturvårdsintressen, miljö och kulturvärden var hotade. Efter hand som miljödebatten ytterligare utvecklats har också miljöorganisationerna kommit att spela en allt aktivare roll som opinionsbildare och pådrivare för en miljöpolitisk helhetssyn, där kraven är att en medvetenhet om naturen, miljön och människan skall ligga till grund för hela samhällets politik och planering.

Miljörelsens betydelse för samhällsfrågorna och miljödebatten måste också sättas in i ett framtidsperspektiv. 1980-talet kommer att innebära att människor i högre grad än tidigare tar del av framtidsfrågorna. Miljörelsen kommer i detta sammanhang sannolikt att spela en stor roll.

Mot denna bakgrund är det ett väsentligt samhällsintresse att miljörel-

sen ges förbättrade förutsättningar att arbeta. Sådana förutsättningar kan åstadkommas på många olika sätt. Ett exempel på detta var då Miljöförbundet, Jordens Vänner och Fältbiologerna 1977 fick i uppdrag av energikommissionen att utreda en "alternativ energiplan för Sverige 1990", Miljörelsens alternativa energiplan (MALTE). Dessa miljörelser fick stöd av samhället för att presentera sitt alternativ på energiområdet.

Miljöorganisationernas roll i samhällsutvecklingen är därför viktig att beskriva för att motivera att det är av så stort intresse att samhällets stöd till miljöorganisationerna bör förbättras. Därmed kan insikten om att natur- och miljövård är en nödvändig och viktig samhällsuppgift spridas till allt fler människor.

Fördjupad demokrati

Miljörelsens tvärpolitiska karaktär och arbetssätt har inneburit att vitt skilda grupper av människor kommit att engageras i arbetet för en bättre miljö. Arbetet inom miljörelsen och andra folkrörelser är alltjämt en av de viktigaste förutsättningarna för att vi skall kunna bredda och fördjupa vår demokrati. I grupper kan många människor lära sig diskutera, skapa opinion, påverka beslutsprocesser och respektera fattade beslut.

Karaktäristiskt för dessa grupper är att de många gånger arbetat utanför de traditionella kanalerna för opinionsbildning och politiskt arbete. Dessa miljögrupper jobbar oftast på ett snabbare och betydligt mindre formellt sätt än många andra organisationer. Detta har sannolikt bidragit till att de attraherat så många människor.

En vanlig kritik mot miljögrupperna är att de är begränsade i sitt arbetssätt. De riktar bara in sig på en speciell fråga. Man ser inte samhällsutvecklingen i stort.

Oavsett begränsningen av sitt arbetssätt är det angeläget att bedöma miljögruppernas framväxt ur demokratisk synvinkel och fråga varför man attraherat och aktiverat många människor som tidigare inte deltagit i samhällsarbete.

Förutom frågorna om natur och miljö dominerar alltmer även andra frågor som har en demokratisk innebörd. Dessa är frågor som tveksamhet mot centraliserat beslutsfattande, expertvälde och teknokrati. Det finns bland miljögrupperna en allmän strävan mot lokala styrelseformer och att flytta besluten närmare människorna.

Även om många miljögrupper arbetat med nya och okonventionella arbetsformer har deras arbete inneburit att många människor blivit delaktiga i beslut som direkt berör dem själva. Det är av stort värde för hela samhället, att många människor på ett naturligt sätt utbildas i att fatta beslut, att ta ansvar, att argumentera och samarbeta. Arbetet och verksamheten i miljögrupperna har för många, främst unga människor och kvinnor, blivit en utvecklande kontakt inte bara med miljöpolitiska frågor utan också

möjligheter till demokratisk skolning.

I en tid av ökade svårigheter att samla människor och nå ut med ett budskap har miljöorganisationerna vuxit sig starka. De har lyckats aktivera många i samhällsarbetet. Otåliga över trögheten i de traditionella kanalerna för samhällspåverkan, har många människor uppfattat miljögrupperna med sitt oftast snabba och mindre formella sätt att arbeta som ett tilltalande alternativ. Med ett djupt engagemang, sakkunskap och förmåga att artikulera sina krav och bilda opinion för dem har miljögrupperna blivit en folkrörelse med växande respekt i samhället.

Det är ett väsentligt samhällsintresse att söka forma den politiska beslutsprocessen på ett sådant sätt att det engagemang, intresse och kunskap som miljöorganisationerna representerar kan komma till nytta i samhället.

Om samhället verkar för goda förutsättningar för miljöorganisationerna, öppnas nya möjligheter för fler människor att arbeta i demokratiska former och lära sig tänka och handla demokratiskt. Begränsas däremot dessa möjligheter, kan det på sikt leda till att den demokratiska medvetenheten tunnas ut.

Ett generellt stöd till miljöorganisationerna skulle på ett avgörande sätt förbättra deras möjligheter att arbeta och att ytterligare utvecklas utan att deras fria och oberoende ställning skulle kunna ifrågasättas. Därutöver skulle en rad samarbetsformer på de olika samhällsnivåerna kunna prövas i kontakterna med miljöorganisationerna som t. ex. ökat samråd på ett tidigt stadium i planeringsprocessen, utvidgat remissförfarande, ökat ömsesidigt informationsutbyte m. m.

Gemenskap

Miljögruppernas liksom alla folkrörelsers verksamhet har en stor social betydelse när det gäller att bryta människors isolering och ge förutsättningar för ett aktivt liv. Genom organisationernas verksamhet har nya kontakter skapats över generationsgränserna och yrkesroller. Många har engagerats för gemensamma mål som man kämpat för. Ett samhällsengagemang och socialt engagemang har väckts som lett till positiva effekter på andra områden. Som exempel kan nämnas att den grundsyn som präglar miljöorganisationerna naturligt har lett till att drogmisbruk bekämpats. Fritidsverksamhet i form av miljöarbete inom den egna gruppen har upplevts som mera meningsfullt än den verksamhet som det kommersiella nöjesutbudet representerar.

Olika grupper inom miljörörelsen har också varit initiativtagare till verksamhet i delvis kooperativa former. Närproduktion av livsmedel är oftast viktiga delar bland olika kooperativa verksamheter som startats av grupper inom miljörörelsen. Den nya kooperationsvågen sträcker sig i dag långt utanför miljörörelsen. Exempel på detta är olika former av grannskaps-

kooperativ där människor går samman och ordnar gemensamma angelägenheter som bostadsförvaltning, växthus, odlingslotter, matlag, bytescentral för avlagda kläder, enklare verkstäder för dagliga reparationer, allt efter medlemmarnas önskemål. Miljörörelsen har otvetydigt bidragit till att idéerna kommit i dagen genom att visa praktiska exempel. Det är viktigt att understryka det sociala värde som arbetet inom miljörörelsen bidragit med när det gäller samverkan i olika former mellan människor.

Miljöaktionsgrupper bildas

En av de förstamiljögrupperna bildades 1962. Det var Stadsmiljögruppen i Stockholm. Vid mitten av 1960-talet börjar allt fler miljögrupper att bildas. Ofta tillkommer dessa för att skydda eller söka genomföra förbättringar av närmiljön. Exempel på sådana grupper är Rädda Ljusnan, Aktion Skånemiljö och Alternativ stad i Stockholm. Små bostadsområdesgrupper eller byalag bildades också för att skapa opinion kring lokala miljöproblem, t. ex. i samband med trafikomläggningar, bostadssaneringar, nyexploateringar. Gruppernas aktioner och syften varierade starkt. Efter hand som allt fler grupper bildades växte emellertid behovet av samordning för att få ökad tyngd bakom krav och aktioner samt utbyte av information och erfarenheter.

Samhällets satsningar ökar

Under 1960-talet ökade samhällets satsningar på miljöfrågorna. En rad utredningar tillsattes och kom med sina betänkanden. De flesta mynnade ut i påpekanden om att resurserna borde koncentreras, att samhället behövde mer samordnad kontroll över miljöfrågorna, som då var utspridda på olika organ och reglerades av författningar som inte hade någon riktig heltäckning. 1965 antogs en ny naturvårdslag som ersatte 1952 års naturskyddslag och strandlag. 1967 inrättades naturvårdsverket. Verket blir central förvaltningsmyndighet för ärenden rörande naturvård, rörligt friluftsliv m. m. 1968 diskuterades miljövårdsproblemens universella karaktär för första gången inom FN:s generalförsamling. Miljöskyddslagen antas av riksdagen 1969 och träder i kraft samma år. Lagen innebär att miljöstörande industriell och annan verksamhet prövas innan ny- eller ombyggnad sker.

1970-talets miljödebatt och bildandet av nya miljöorganisationer

Under 1970-talet vidgades debatten ytterligare. Energifrågorna präglade starkt debatten. Redan i början av 1970-talet fanns en begynnande kritik mot den stora kärnkraftsutbyggnaden och det ensidiga oljeberoendet. Utöver energifrågorna har planeringsfrågor, strukturfrågor, arbetsmiljöproblem, boendemiljön, trafikfrågor och stadsmiljöfrågor samt jord- och skogsbrukets

giftanvändning, och då speciellt fenoxisyrorna, särskilt uppmärksammats. Samtidigt – bl. a. på grund av den ökade forskningen – uppmärksammades nya problem. Detta gällde t. ex. föroeningen, svavelutsläppens och svaveltransportens hot mot sjöarna. Det gällde avfallet från kärnkraften. Miljöfrågorna blev också i hög grad en internationell angelägenhet. FN:s miljövärdskonferens och alternativkonferenserna i Stockholm 1972 gav ytterligare fart åt det miljöpolitiska arbetet. Med den stora debatten i riksdagen 1977 kom energidebatten att präglas av kärnkraftsfrågan. Debatten kring denna fråga hölls aktuell under hela 1970-talet.

Nya organisationer

Våren 1971 bildades därför Miljövärdsgruppernas Riksförbund (MIGRI). Inom ramen för förbundet hoppades grupperna kunna bedriva en mera aktiv kamp mot miljöförstöring och giftanvändning.

Samma år bildades också Jordens Vänner (JV) efter modell från USA där denna organisation (Friends of the Earth) föddes 1969. Både MIGRI och Jordens Vänner kom från början att få en tvärpolitisk karaktär.

Nära knutet till MIGRI startades stiftelsen Miljöcentrum 1972. Syftet var att kunna utgöra en länk mellan forskare, allmänhet och miljögrupper för att sprida ökad kunskap i aktuella miljöfrågor.

Med start 1972 utgavs också en månatlig tidning, Miljö och Framtid, i syfte att ge ytterligare spridning åt information och debatt i miljöpolitiska frågor.

Antalet miljögrupper i Sverige växte starkt under dessa första år av 1970-talet. Efter hand växte också en förbättrad samordning fram. Som exempel kan nämnas Älvräddarnas samorganisation som bildades av aktionsgrupper vid älvsträckor som hotades av utbyggnad. Organisationens uppgift blev i hög grad att samordna lokalgruppernas synpunkter i remissvar på utredningar om vattenkraften.

En annan något annorlunda organisation som tillkom 1974 är Ekoteket i Stockholm. Ekoteket har byggt upp en information för alternativ teknologi. Organisationen har bl. a. ett omfattande bibliotek och ger ut tidskriften Rapport från Ekoteket.

Föreningen Natur och Samhälle i Norden bildades 1973. Den har till ändamål att samla intresserade av natur och samhälle till exkursioner, expeditioner och studieverksamhet m. m. Organisationen utger en tidskrift med samma namn som föreningen.

En viktig inspirationskälla för intensifierat arbete inom miljörörelsen blev vid denna tid de nordiska miljölägren som utvecklades till ett årligt återkommande arrangemang från mitten av 1970-talet på initiativ av Föreningen Nordens ungdomsrepresentantskap.

Organisationsmönstret inom miljörörelsen kom trots viss samordning att vid mitten av 1970-talet visa en mycket splittrad bild. Många nya grupper

med olika inriktning hade växt fram. Organisationer med deltagande av både lokalgrupper och andra organisationer, som t. ex. Aktion stoppa kärnkraften, följdes av Energigruppernas kontaktorgan och senare Folkkampanjen mot atomkraft.

På våren 1976 kom den då största av de nya miljöorganisationerna att delas. Oenighet inom Miljövårdsgruppernas riksförbund ledde fram till en delning av organisationen. Oppositionen inom förbundet bildade Miljöförbundet och har därefter samlat allt flera av de aktiva miljögrupperna.

1976 bildades också den svenska delen av rörelsen Framtiden i våra händer. Med denna organisation som pådrivare kom hela den svenska miljörelsen nu att ytterligare betona vikten av internationell solidaritet.

Den senare delen av 1970-talet har präglats av en mera stabil organisatorisk och ideologisk utveckling av miljörelsen. Antalet grupper och medlemmar har vuxit och samordnades från 1978 främst genom Folkkampanjen mot atomkraft. I kampanjen deltog enskilda, lokalgrupper samt hela riksorganisationer även utanför den egentliga miljörelsen.

Ett stort uppsving fick folkkampanjen i början av 1979, då man organiserade en landsomfattande namninsamling för kravet om folkomröstning i energifrågan. Insamlingen avbröts den 4 april då det stod klart att en riksdagsmajoritet, efter olyckan i Harrisburg, stödde kravet på folkomröstning. Då hade över 500 000 namnunderskrifter insamlats. Folkkampanjen mot atomkraft kom därefter att inför folkomröstningen om kärnkraft utgöra grunden för organiseringen av linje 3 i omröstningskampanjen.

Även om stora konkreta aktioner som landsomfattande kampanjer mot engångsförpackningar, almstriden i Stockholm, Kungstorgsfrågan i Göteborg samt de återkommande Barsebäcksmarscherna tilldragit sig största uppmärksamheten så utförs det helt dominerande arbetet i grupper lokalt över hela landet.

En samlad naturresurs- och miljöpolitik

Samhällets satsningar under andra hälften av 1970-talet och början av 1980-talet får ses mot bakgrund av det ökade engagemanget för miljöfrågor och breddning av debatten till energi- och resursfrågor som aktualiserade hela sambandet mellan människan och hennes förhållande till naturen och dess resurser. Exempel på sådana åtgärder är följande:

- Avveckling av kärnkraften.
- En avvecklingskommitté bildas.
- Kärnkraften får finansiera avvecklingen.
- Energisparandet i byggnader får ökat stöd.
- Kommunerna ålagda att utarbeta en energiplan.
- Ökade skatter och avgifter på olja.
- Ökad satsning på alternativa energikällor.
- Kärnvärmereaktorer – typ Secure – får ej förekomma.

- Ingen hetvattentunnel från Forsmark.
- Förbättrat stöd för små vattenkraftverk.
- Kamp mot försurningen.
- Sänkning av svavelhalten i eldningsolja.
- Skärpta straff för miljöbrott.
- Preskriptionstiden för miljöbrott förlängd.
- Miljöskyddsavgift tas ut av företagen.
- Ökade resurser för produktkontrollnämnden.
- Miljöfarligt avfall tas om hand genom SAKAB.
- Förbud mot lövslybekämpning.
- Begränsning av blyhalten i bensin.
- Minst 75 % av aluminiumburkarna skall återvinnas före 1985. ● om inte kan förbud införas.

Ekonomi

Miljöorganisationernas ekonomi och finansieringen av verksamheten har många likheter med andra folkrörelsers situation när de bildades och växte sig starka. Bakom miljöorganisationerna finns inga starkare finansärer. Det är i stället de enskilda medlemmarnas och sympatisörernas vilja till egna arbetsinsatser och ekonomiskt stöd som varit och är avgörande för miljöorganisationernas verksamhet. Medlemsavgifter, gåvor och bidrag utgör därutöver grunden i organisationernas ekonomi. En annan viktig inkomstkälla är försäljning av böcker, almanackor, knappar, affischer m. m. med anknytning till miljöområdet.

Endast till enstaka projekt som t. ex. Miljörörelsens alternativa energiplan (MALTE) och den nu pågående kampanjen mot försurningen har statliga bidrag utgått. Därutöver har vissa anslag utgått för informationsändamål.

Stöd till miljöorganisationerna

Miljöorganisationerna hänförs i nuläget till organisationer som i huvudsak bedriver verksamhet med inriktning på natur- och miljövårdsarbete. De statsbidrag som står till förfogande för organisationer med inriktning på natur- och miljövårdsarbete är följande:

- Bidrag från anslaget H4 Miljövårdsinformation till verksamhet och för naturvårdsupplysning inom Svenska naturskyddsföreningen, Riksförbundet för hembygdsvård och Svenska förbundet för koloniträdgårdar och fritidsbyar.
- Bidrag från anslaget H4 Miljövårdsinformation – anslagsposten Viss övrig information – efter särskilt regeringsbeslut (jordbruksdepartementet).
- Bidrag till Riksförbundet för hembygdsvård dels ur anslaget B4 Bidrag till kulturverksamhet inom organisationer, anslagsposten Centrala amatörer-

ganisationer, dels ur anslaget B41 Riksantikvarieämbetet, förvaltningskostnader.

- Vissa bidrag ur jaktvårdsfonden.

Förslag om centralt stöd till miljöorganisationerna

I augusti 1979 avlämnade utredningsmannen betänkandet Bidrag till folkrörelser (SOU 1979:60).

Utredningens grundläggande målsättning har varit att försöka finna former för förenkling och samordning av statens stöd till folkrörelserna.

Med utgångspunkt i detta föreslog utredningsmannen att ett generellt centralt statligt stöd till miljöorganisationerna inrättades. I betänkandet framhålls att en utgångspunkt för samhällets stöd till folkrörelserna är att organisationerna skall ha förtroende att själva avgöra hur bidragsmedel skall användas. En fri bidragsgivning är alltså ett uttryck för ett förtroende från samhällets sida och ger dessutom organisationerna möjlighet genomföra satsningar som de vid olika tidpunkter själva bedömer angelägna. Det framhålls i utredningen, att ett sådant system bör kännetecknas av enkelhet, att det ej styr verksamheten, att det skapar rättvisa mellan organisationerna samt att det är möjligt att kontrollera.

Enligt utredningen SOU 1979:60 bör dessa principer också vara vägledande för ett statligt stöd till miljöorganisationerna.

Därför föreslår utredaren att som modell för det nya bidraget till miljöorganisationernas centrala verksamhet bör i huvudsak gälla den konstruktion som är tillämplig för bidraget till ungdomsorganisationernas centrala verksamhet.

1. Bidrag bör utgå till organisationer som av regeringen förklarats berättigade till bidrag. Med miljöorganisation menas sådan organisation som *huvudsakligen bedriver verksamhet med inriktning på miljö- och naturfrågor.*

2. Som villkor för bidrag föreslås att organisationen har minst 1 500 medlemmar och aktiva lokalavdelningar i minst hälften av landets landstingskommuner. Med aktiv lokalavdelning bör menas avdelning som anordnar minst 25 sammankomster under ett år. Några särskilda åldergränser bör ej gälla vid beräkningen av medlemsunderlaget.

3. Vad beträffar medlemsbegreppet bör gälla samma definition som i fråga om medlem i ungdomsorganisation. Det innebär att som medlem räknas den som

- är ansluten till en lokalavdelning,
- har stadgeenliga möjligheter att påverka beslut rörande organisationens verksamhet och inriktning,
- har betalat avgift till organisationen närmast föregående redovisningsår.

Bidraget föreslås utgå med dels ett grundbidrag lika stort för alla bidragsberättigade organisationer, dels ett rörligt bidrag med ett fast belopp per medlem i intervallet överstigande 1 500 medlemmar. För 1980/81 föreslås grundbidraget bli 25 000 kr. och det rörliga bidraget 12 kr. per medlem. Bidrag bör utgå med högst det belopp som svarar mot 75 % av organisationens kostnader för central verksamhet för det verksamhetsår som upphörde under redovisningsåret närmast före det för vilket statsbidraget utgår.

Remissinstansernas synpunkter: betänkandet (SOU 1979:60)

Ett 30-tal remissinstanser har tagit upp utredningens grundläggande målsättning i sina yttranden. Flertalet av dessa instanser är positiva till målsättningen att försöka finna former för förenkling och samordning av statens stöd till folkrörelserna.

Huvuddelen av de 20-tal remissinstanser som yttrat sig ställer sig i huvudsak positiva till utredningsmannens förslag om ett statligt bidrag till miljöorganisationerna. Man betonar härvid ofta att det är befogat med ett särskilt stöd till miljöorganisationerna.

Några instanser uttalar viss tveksamhet till förslaget.

Såväl bland de positiva som tveksamma instanserna framhåller en del att miljöorganisationerna i bidragshänseende inte skall behandlas förmånligare än andra organisationer. Man pekar härvid bl. a. på förslaget att 1 500 medlemmar skall vara bidragsberättigad grund jämfört med 3 000 för ungdomsorganisationerna, samt att inte någon åldersgräns skall gälla vid beräkning av medlemsunderlaget.

Hemställan

Med stöd av vad som ovan anförts hemställs

att riksdagen begär att regeringen inkommer med förslag till hur stöd till miljöorganisationerna kan konstrueras.

Stockholm den 21 januari 1983

KARL BOO (c)

GUNNAR BJÖRK (c)
i Gävle